

Skupina mladých spisovatelů vydala včera, druhý den okupace, svůj první leták s titulkem „Ještě jsme občané“. Pokud budeme ve spolupráci s obětavými tiskaři moci, chceme se na Vás obracet pravidelně. Dnes, v pátek 23. srpna vydáváme druhé číslo letákových novin, tentokrát pod titulkem

Zůstáváme občany!

HOVORY S TGM

„Máme dost příkladů, že menší státy vzdorovaly úspěšně větším a porážely je; stejně v literatuře a v umění, vůbec v celém oboru práce kulturní, nezávisí kvalita jen na početní síle. Ukazuje se na význam měst italských nebo německé Hansy, na staré Athény, staré Židy a tak dále. Také byla položena otázka, zda národy veliké nebo malé jsou šťastnější; srovnávají se Holandsko, Dánsko a jiné s Ruskem, Čínou, Indíí. Ale kdo a čím může změnit štěstí lidské? Je v Evropě pět velmocí, velikých národů, dva jsou prostědně veliké a skoro třicet malých; běží o to, aby velicí dali těm menším a malým pokoj!

CO NÁS OHROMUJE:

Neuvěřitelné břídlilství okupantů. Osmačtyřicet hodin po obsazení ještě nemáme ani takový důkaz jejich gramotnosti, jakým byla památná vyhláška „velitele Prahy Blaskowicze“, vylepená v prvních hodinách německé okupace před více než dvaceti devíti lety. Dnes vysílá více svobodných vysílačů než včera, a kolaborantská stanice Vltava je schopna pouze přejímat moskevské vysílání. Teprve navečer prvního dne okupace objevili České Budějovice. Budovu Československého spisovatele hledali po Národní třídě celé odpoledne, a když ji našli, postavili nejsilnější stráž v celém bloku před sousední vinárnu Viola, která má dovolenou.

Taková je divošská víra v pouhou hrubou sílu zbraní. Ti, kdo nás obsadili, si spletli kulturní národ v srdci Evropy s ngramotným kočovným kmenem. Řekli jim, že stačí namířit děla a zahřmotit tanky, a budeme jejich. Tenhle fakt uráží snad víc než sám fakt okupace, ale jejich procitnutí z omylu bude náležitě kruté. Podle zpráv, tradovaných v pražských nočních ulicích před několika hodinami, se zastřelilo pět ruských vojáků. Mnozí z nás se už setkali se zdrcenými polskými a německými příslušníky okupačních jednotek. Včera dostala ruská hlídka poblíž Klárova rozkaz střílet na taxík, jehož řidič odmítl předat vůz a ujel — hlídka nesplnila rozkaz, a tak za vzdalujícím se autem vystřelil z pistole pouze důstojník. Ačkoli příslušníci okupačních jednotek ve středu Prahy, u nichž je největší riziko styku s obyvatelem, jsou stále častěji vyměňováni, zdá se, že okupace Československa se okupantům ošklivě vymstí i v tomto směru. Jak chtějí umlčet ty alespoň trochu přemýšlející mezi svými vojáky, až se vrátí domů?

To všechno musíme vědět,

počítat s dezorientací neinformovaných vojáků Varšavského paktu, umět využívat jejich rostoucí nejistoty. Ale zároveň musíme mít neustále na paměti, jak nebezpečný je kulomet v rukou hořce oklamaného člověka, člověka, naplněného směsicí nejistoty, studu a vzteku. Pamatujte, že jediná kapka krve toho, na jehož straně je čest a právo, má nekonečně větší cenu než cokoli, co mohou ještě dnes ztratit o ni. Vyvarujte se všeho, co by mohlo být záminkou ke krveprolití! Nezapomeňte, že oni potřebují cokoli, co by mohli vydávat za boj s kontrarevolucí! Uchvatitelé a násilníky musejí zůstat jen a jen oni — před dějinami stejně jako sami před svým vlastním svědomím.

A CO POTOM?

Zatímco oči stále zvulkanějších okupantů si začínají klást otázku proč, my přestáváme. Berlín 1953, Budapešť a Varšava 1956 ... A ještě dříve: samostatné pobaltské republiky, Finsko ... Československem zatím dovršená série velmocenských zákeřných a surových agresí je víc než výmluvná.

21. srpen se nutně stal posledním slovem, nebo spíš neartikulovaným zařváním nepřátelského východního souseda, kterému ještě svět naslouchal. Teď naslouchá s hrůzou a odporem, aby se navždy odvrátil. Svět se odvrací od nezvratně a s konečnou platností prokázaného asiatictví.

Třežbaže na čas okupované, Československo zůstává v Evropě. Hranice mezi evropskou humanistickou civilizací a mezi barbarstvím je totožná s našimi východními hranicemi. To se nám stalo osudné. Postavme vedle sebe šance naše a jejich.

Třeba jen z pudu sebezáchovy se musí od moskevských praktik distancovat komunistické hnutí ve všech suverenních státech. První ohlasy ze zahraničí znáte. Jestliže pro nás jsou podporou morální a zatím symbolickou, pro nepřátelskou velmoc a její satelity znamenají reálnou a fyzickou likvidaci posledních zbytků kreditu.

V torzu varšavského paktu je situace moskevského vedení přes zdánlivou poslušnost ještě labilnější. Poláci a Maďari se začínají rozpomínat, zprávy o zdrženlivém postoji jejich jednotek u Pardubic, Trutnova a Olomouce jsou ověřené. Zato nebyly přesvědčivě vyvrácené informace o rezignaci či přímé likvidaci Kosygina a Grečka. Sovětský svaz může vetovat v Radě bezpečnosti. Ale nemůže vetovat v hlavách a srdcích občanů zemí východního bloku a dokonce svých vlastních. Vymohli si svého času svou „sféru vlivu“. Tímto krokem zoufalství ji dnes házejí přes palubu.

Naší šanci vnitřní je vytrvalost v jednotě. Ta je zatím jedinou, ale podle dosavadních výsledků, dostačující zárukou neúspěchu okupace. A okupace, neúspěšná tak dokonaleým způsobem, jaký kolem sebe vidíme, se nezadržitelně stává okupací končící.

Nikdo si asi v tuto chvíli nedokáže představit konkrétní podobu jejího konce. Ale již jeho náznaky by měly znamenat návrat a obnovu některých normalností. Jednou z nich je logika. A logika je také to, že **okupanti nejsou spojenci**.

Okupanti nejsou spojenci. Prvním dotekem boty sovětského, polského, německého, maďarského, bulharského vojáka na naše území byly pošlapány spojenecké smlouvy. Pro český a slovenský národ není více místa ve Varšavské smlouvě.

Organizujte podpisy rezolucí, žádajících parlament a presidenta o vyhlášení neutrality demokratické, navždy socialistické Československé republiky!

VÝZVY DNE

OBČANÉ — ZAMESTNANCI, sundavejte z průčelí svých pracovišť, dílen, výroben tabulky s jejich názvy a vývěsní štíty. Znesnadněte tak okupantům orientaci a možné zneužití výsledků Vaší práce. Naši obyvatelé své město znají, najdou si Vás. Ani jedinou službu okupantům.

OBČANÉ! Není ještě čas hovořit o všech příkladech důvtipu našich lidí, kteří ztěžují orientaci a součinnost okupačních armád. Díky duchapřítomnosti těch, kteří na Náchodsku hned ve středu ráno otočili silniční ukazatele, skupiny tanků bloudily kolem Náchoda ještě ve čtvrték ráno. I vy máte příležitost dezorientovat okupanty. Ptají-li se Vás na ulici, čtvrt, město, posílejte je vždy jinam!

Rozvíňte svou fantazii!

OBČANÉ! Zapisujte si do paměti, případně si dělejte poznámky o všem, čím žije v těchto dnech naše vlast. Konkrétní místa tragedií, počty raněných a mrtvých, jména kolaborantů všech kalibrů, časové sledy, všechno. Každá okupace jednou skončí ...

OBYVATELÉ MĚSTA! Svobodný rozhlas je jediným plynulým zdrojem informací a pokynů. Jménem chodců a majitelů tranzistorů (zásoby baterií jsou vyčerpány) se na Vás obrácíme s prosbou: zapínejte ve svých bytech a pracovištích rozhlas v blízkosti otevřených oken, alespoň při důležitých sděleních.